

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci **žalobce Ing. K. S.**, zastoupeného JUDr. Doubravkou Řehouškovou, advokátkou, se sídlem Karla IV. 1, České Budějovice, proti **žalovanému Zeměměřickému a katastrálnímu inspektorátu v Českých Budějovicích**, se sídlem Lidická 11, České Budějovice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 10 Ca 43/2005 - 44 ze dne 1. 6. 2005,

takto:

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 10 Ca 43/2005 - 44 ze dne 1. 6. 2005 **se zrušuje** s výjimkou výroku o vrácení přeplatku na soudním poplatku.
- II.** Žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. O - 46/304/2003 ze dne 23. 9. 2003 **se odmítá**.
- III.** Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 10 Ca 43/2005 - 44 ze dne 1. 6. 2005, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Českých Budějovicích č. j. O - 46/304/2003 ze dne 23. 9. 2003, jenž jako správní orgán II. stupně zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí Katastrálního úřadu v Českých Budějovicích; věcně byla předmětem řízení před uvedenými správními orgány oprava chyb v katastru nemovitostí (v katastrálním operátu) podle § 8 odst. 1 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí.

Krajský soud vyšel z názoru, že se jedná o žalobu, která byla podána včas, byť na straně 16 rozsudku uvedl, že žaloba byla podána v samém závěru lhůty stanovené § 72 s. ř. s. (zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní), a proto nebylo možno rozšiřovat její žalobní body. Žalobní body obsažené v žalobě takto podané krajský soud přezkoumal a shledal napadený správní akt vydaným v souladu se zákonem, a tedy žalobu zamítl jako nedůvodnou. Proti tomuto rozsudku stěžovatel podal kasační stížnost, v níž nesouhlasí s právním posouzením věci krajským soudem a u konkrétně specifikovaných pozemků v k. ú. T. napadá v jednotlivostech tyto závěry, kterými soud odůvodnil zamítavý výrok svého rozhodnutí (jednalo se o změnu geometrického a polohového určení hranice pozemku parc. č. 3484/3 a jeho výměry, jakož i údajně nesprávná evidence využití tohoto pozemku, a dále pak vytvoření parc. č. 2843/7 o výměře 49m² a o určení jejich geometrických a polohových hranic).

Důvodnost kasační stížnosti posuzuje Nejvyšší správní soud zpravidla v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Soudní řád správní však předpokládá jednak existenci případů, kdy vázanost důvody kasační stížnosti neplatí (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), jednak předvídá existenci takových případů, kdy žaloba měla být krajským soudem odmítnuta (tyto případy vymezuje s. ř. s. v § 46), a pokud takovou situaci Nejvyšší správní soud zjistí, je povinen rozsudek, jenž meritorně žalobu posoudil, zrušit, a žalobu odmítnout fakticky „namísto“ krajského soudu (§ 110 odst. 1 věta za středníkem s. ř. s.). Ustanovení § 46 upravuje institut odmítnutí žaloby, tedy takový procesní postup, jenž nevede k požadovanému přezkumu ze žalobou vymezených důvodů; odmítnout žalobu je jednak možno pro nedostatek tzv. procesních podmínek, tedy podmínek, bez jejichž splnění nemůže být rozhodnuto ve věci samé, přičemž takový nedostatek nelze odstranit anebo se jej odstranit nepodařilo, dále jde-li o žalobu nepřijatelnou, a konečně, byla-li žaloba podána předčasně nebo opožděně. Ve všech těchto situacích se jedná o natolik závažné deficity, že s nimi zákonodárce spojil odepření přístupu k soudu. Mezi těmito situacemi, jež jsou typické pro správní soudnictví, zaujímá místo i včasnost podání žaloby. Zákon totiž umožňuje podat žalobu ve správním soudnictví jen ve stanovené lhůtě (s. ř. s. sám tuto lhůtu stanoví v § 72 odst. 1 na dva měsíce od oznámení rozhodnutí žalobci doručením písemného vyhotovení, připouští, že zvláštní zákony mohou stanovit i lhůtu odlišnou). Tím, že s. ř. s. opožděnost žaloby sankcionuje jejím odmítnutím, staví případy opožděného podání žaloby naroveň nedostatku procesních podmínek (například nedostatku procesní způsobilosti žalobce, nedostatku plné moci, je-li zákonem požadováno povinné zastoupení advokátem apod.). Z tohoto hlediska je možno včasnost podání žaloby ve správním soudnictví označit rovněž za podmínku, jež pouze je-li splněna, otevírá žalobci přístup k soudu. Proto ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. věta za středníkem vede Nejvyšší správní soud k odmítnutí žaloby, která byla podána opožděně, byť se krajský soud se včasností podání žaloby dostatečně nevypořádal, vede k tomuto postupu z moci úřední, a zahrnuje veškeré situace, kdy měla být žaloba odmítnuta, v tomto ohledu představuje toto ustanovení *lex specialis* vůči § 109 odst. 3 s. ř. s.

V posuzované věci byl napadený správní akt vydán dne 23. 9. 2003, byl doručován prostřednictvím držitele poštovní licence (poštou), a to do vlastních rukou stěžovatele, jak předvídal tehdy účinný procesní předpis aplikovatelný na posuzovanou věc (správní řád č. 71/1967 Sb.) v § 24 odst. 1. Ve správním spise je na č. l. 21 založena doručenko opatřená modrým pruhem (tedy jde o zásilku určenou do vlastních rukou adresáta), která svědčí o tom, že zásilka s tímto rozhodnutím byla uložena na poště 24. 9. 2003, stěžovatel si tuto zásilku vyzvedl dne 6. 10. 2003 (podle údajů na doručence úložní doba podle poštovních předpisů

uplývala 9. 10. 2003). Podle § 24 odst. 2 cit. správního řádu, bylo možno uložit písemnost na poště v případě, že se adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zdržuje v místě doručení, a adresáta o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do tří dnů od uložení, poslední den této lhůty se považuje za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Jestliže zásilka obsahující rozhodnutí žalovaného byla uložena na poště 24. 9. 2003, pak tři dny od jejího uložení uplynuly 27. 9. 2003, poněvadž však 27. 9. 2003 byla sobota, nutno považovat za den oznámení pondělí 29. 9. 2003 (§ 27 odst. 2 správního řádu). Předpisy o katastru nemovitostí nestaví zvláštní lhůtu pro podání žaloby v těchto věcech, nutno proto na včasnost žaloby aplikovat § 72 odst. 1 s. ř. s., jenž stanoví pro podání žaloby dvouměsíční lhůtu, počítáno od oznámení písemného vyhotovení rozhodnutí doručením. Podle § 72 odst. 4 s. ř. s. zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout.

Napadený správní akt byl doručen 29. 9. 2003, dvouměsíční lhůta pro podání žaloby skončila 29. 11. 2003; tento den byla sobota, proto pro včasné podání žaloby postačovalo ji podat k poštovní přepravě dne 1. 12. 2003 (pondělí), anebo ji tento den podat osobně u soudu (§ 40 s. ř. s.). Žaloba byla v této věci podána osobně u Krajského soudu v Českých Budějovicích dne 3. 12. 2003 v 11,15 hod., a byla proto podána opožděně.

Pokud krajský soud žalobu věcně projednal a rozhodl o ní meritorně, připustil k projednání věc, kterou zákon prikazuje odmítnout, a to podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Jak shora rozvedeno, zákon (s. ř. s.) jasně vymezuje, v jaké lhůtě je přístup k soudu a tedy i k přezkumu soudního rozhodnutí zachován, není-li tato podmínka naplněna, soud není oprávněn přezkum provést. Zmeškání lhůty totiž nelze prominout, a to ani explicitně, ani implicitně (§ 72 odst. 4 s. ř. s.). V takovém případě ovšem Nejvyšší správní soud nemohl hodnotit důvodnost námitek kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud proto podle § 110 odst. 1 napadený rozsudek krajského soudu zrušil a současně rozhodl o odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., jak mu ukládá § 110 odst. 1 věta první za středníkem s. ř. s. V napadeném rozsudku byl ponechán nedotčeným výrok o vrácení části soudního poplatku, jenž ob stojí sám o sobě a není důvodu do něj jakkoli nově zasahovat. Podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá žádný z účastníků řízení právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta, pokud jde o řízení o kasační stížnosti, užil soud § 60 odst. 7 ve spojení s § 120 s. ř. s., jenž stanoví, že v případě zřetele hodném může soud rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nepřiznává – formálně procesně stěžovatel nebyl úspěšný, toto právo by mu tedy nepřislušelo podle § 60 odst. 1 s. ř. s., formálně úspěšnému žalovanému však soud takové právo nepřiznal, neboť žalobu odmítl pro její opožděnost a ze soudního spisu neplynou žádné speciální náklady, jež by mu v souvislosti s tímto řízením vznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nej**sou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2006

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu

